Zbierka súdnych rozhodnutí

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA
MACIEJ SZPUNAR
prednesené 20. júna 2018 [1]

Vec C-379/17

Società Immobiliare Al Bosco Srl

[návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko)]

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Uznávanie a výkon rozsudkov – Lehota stanovená v práve dožiadaného členského štátu na výkon zaistenia majetku – Uplatniteľnosť tejto lehoty na právny titul zabezpečovacieho opatrenia nadobudnutý v inom členskom štáte, ktorý bol vyhlásený za vykonateľný v dožiadanom členskom štáte“

I. Úvod

1. Podľa nariadenia (ES) č. 44/2001 [2] sa rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydané v členskom štáte môže v zásade vykonať v inom členskom štáte, ak tam bolo vyhlásené za vykonateľné. V postupoch pri výkone rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku však existujú veľké rozdiely. Nie je preto jasné, aké ustanovenia práva členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon, sa uplatňujú pri výkone cudzích rozhodnutí. Do tohto kontextu spadá konanie vo veci samej.

2. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania umožní Súdnemu dvoru rozhodnúť o tom, či sa podľa nariadenia č. 44/2001 ustanovenie vnútroštátneho práva členského štátu, v ktorom sa žiada o výkon, ktoré určuje lehotu, v rámci ktorej má veriteľ vykonať rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, uplatňuje aj na rozhodnutia tohto typu vydané v iných členských štátoch.

3. Konkrétne má vnútroštátny súd pochybnosti o uplatniteľnosti ustanovenia nemeckého práva, konkrétne § 929 ods. 2 Zivilprozessordnung (Občiansky súdny poriadok, ďalej len „ZPO“), v rámci konania vo veci samej, ktoré sa týka výkonu rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydaného talianskymi orgánmi. [3]

1 Jazyk prednesu: francúzština.

2 Nariadenie Rady z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, 2001, s. 1; Mim. vyd. 19/004, s. 42).

3 Podľa mojich vedomostí prejednávaná vec umožňuje po druhýkrát Súdnemu dvoru vykladať pravidlá v oblasti uznávania a výkonu cudzích rozsudkov vo veci, kde môžu byť použité ustanovenia ZPO, ktoré sa týkajú zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku. Pozri rozsudok z 10. februára 1994, Mund & Fester (C-398/92, EU:C:1994:52).

4. Význam rozsudku, ktorý má Súdny dvor vydať v prejednávanej veci, však presahuje rámec štátov uvedených v tejto veci. Ide totiž o problematiku potenciálne významnú pre všetky členské štáty, ktorých vnútroštátne právo stanovuje lehotu na podanie žiadosti o výkon rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku. Tento problém navyše vyvstáva aj v rámci nariadenia (EÚ) č. 1215/2012[4], ktoré nahradilo nariadenie č. 44/2001.

II. Právny rámec

A. Právo Únie

1. Nariadenie č. 44/2001

5. Kapitola III nariadenia č. 44/2001, ktorá obsahuje články 32 až 58 tohto nariadenia, upravuje predovšetkým uznávanie a výkon rozsudkov vydaných súdmi členských štátov, vrátane osobitného konania o vyhlásení rozhodnutia za vykonateľné.

6. Podľa článku 38 ods. 1 nariadenia č. 44/2001:

„Rozsudok vydaný v členskom štáte a vykonateľný v tomto štáte sa vykoná v inom členskom štáte, ak tam bol vyhlásený za vykonateľný na návrh zainteresovaného účastníka.“

2. Nariadenie č. 1215/2012

7. Kapitola III nariadenia č. 1215/2012 zahŕňa články 36 až 57 a týka sa uznávania a výkonu rozsudkov vydaných súdmi členských štátov. Avšak pri prijímaní nariadenia č. 1215/2012 sa normotvorca Únie rozhodol zaviesť systém automatického uznávania a výkonu. Na tento účel článok 39 nariadenia č. 1215/2012 stanovuje, že rozsudky vydané v iných členských štátoch môžu byť vykonateľné bez potreby osobitného konania o vyhlásení rozhodnutia za vykonateľné.

8. Okrem toho článok 41 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 znie takto:

„S výhradou ustanovení tohto oddielu sa výkon rozsudkov vydaných v inom členskom štáte spravuje právnym poriadkom dožiadaného členského štátu. Rozsudok vydaný v členskom štáte, ktorý je vykonateľný v dožiadanom členskom štáte, sa v ňom vykoná za rovnakých podmienok ako rozsudok vydaný v dožiadanom členskom štáte.“

B. Nemecké právo

9. V § 929 ods. 2 ZPO sa stanovuje:

„Výkon príkazu na zaistenie je neprípustný, ak odo dňa, keď bol príkaz oznámený, alebo bol doručený účastníkovi, na ktorého podnet bol vydaný, uplynul jeden kalendárny mesiac.“

10. Okrem toho podľa § 932 ods. 1 a 3 ZPO:

„1. K výkonu zabezpečovacieho opatrenia zriadením záložného práva na nehnuteľnosť… dochádza zápisom záložného práva na nehnuteľnosť na účely zabezpečenia pohľadávky…

4 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. EÚ L 351, 2012, s. 1).

…

3. Návrh na zápis záložného práva sa v zmysle § 929 ods. 2 a 3 považuje za výkon príkazu na zaistenie.“

III. Skutkové okolnosti konania vo veci samej

11. Dňa 19. novembra 2013 Società Immobiliare Al Bosco Srl, spoločnosť založená podľa talianskeho práva, dosiahla na Tribunale di Gorizia (súd v Gorizia, Taliansko) vydanie zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie (sequestro conservativo) sumy do výšky jedného milióna eur na hnuteľnom a nehnuteľnom majetku pána Guntera Hobera (ďalej len „odporca“).

12. Rozhodnutím z 22. augusta 2014 vyhlásil príslušný súd toto rozhodnutie v Nemecku za vykonateľné.

13. Dňa 23. apríla 2015, po viac ako ôsmich mesiacoch, požiadala navrhovateľka na zabezpečenie svojej pohľadávky o zápis záložného práva na nehnuteľnosť nachádzajúcu sa v Nemecku a patriacu odporcovi.

14. Tento návrh na zápis súd prvého stupňa zamietol.

15. Následne odvolací súd zamietol odvolanie podané navrhovateľkou proti tomuto rozhodnutiu. Tento súd sa domnieval, že záložné právo nemalo byť zapísané z dôvodu, že žalobkyňa nedodržala lehotu jedného mesiaca stanovenú v § 929 ods. 2 ZPO.

16. Podľa odvolacieho súdu vykonateľnosť, ktorú priznáva článok 38 nariadenia č. 44/2001 rozhodnutiu vydanému v inom členskom štáte, v podstate zodpovedá vykonateľnosti priznanej rovnocennému vnútroštátnemu rozhodnutiu. Okrem toho samotný výkon rozhodnutí vydaných v iných členských štátoch by sa mal riadiť podľa *lex fori*.

17. Ďalej podľa odvolacieho súdu je zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku podľa talianskeho práva (sequestro conservativo) podobné príkazu na zaistenie majetku podľa nemeckého práva. V dôsledku tejto podobnosti by sa preto mali v konaní vo veci samej dodržiavať procesné ustanovenia uplatniteľné na tento druh rozhodnutí, a teda aj § 929 ods. 2 ZPO.

18. Svojím dovolaním v právnej otázke vyhláseným odvolacím súdom za prípustné a podaným na Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) navrhovateľka naďalej trvá na svojej žiadosti o zápis záložného práva na zabezpečenie pohľadávky.

IV. Prejudiciálna otázka a konanie pred Súdnym dvorom

19. Za týchto okolností sa Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je zlučiteľné s článkom 38 ods. 1 nariadenia č. 44/2001, ak sa uplatní lehota upravená v právnom poriadku vykonávajúceho členského štátu, na základe ktorej nemožno po uplynutí určitého času vykonať exekučný titul, aj na funkčne porovnateľný právny titul vydaný v inom členskom štáte, ktorý je uznaný a vyhlásený za vykonateľný vo vykonávajúcom štáte?“

20. Návrh na začatie prejudiciálneho konania bol doručený do kancelárie Súdneho dvora 26. júna 2017.

21. Písomné pripomienky predložila výlučne Komisia. Nemecká vláda a Európska komisia sa zúčastnili na pojednávaní, ktoré sa konalo 11. apríla 2018.

V. Analýza

22. Svojou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či uplatnenie lehoty, stanovenej právom členského štátu výkonu, podľa ktorého rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydané v inom členskom štáte už nemôže byť vykonateľné po uplynutí určitého času, na rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydané v inom členskom štáte, je v súlade s článkom 38 ods. 1 nariadenia č. 44/2001.

23. Aby bolo možné odpovedať na prejudiciálnu otázku, tak ako je formulovaná vnútroštátnym súdom, treba v zásade určiť, či sa ustanovenie práva členského štátu výkonu, podľa ktorého rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku už nemôže byť vykonateľné po uplynutí určitého času, viaže na vykonateľnosť rozhodnutia, ktorá je upravená právom členského štátu, v ktorom bolo toto rozhodnutie vydané (členský štát pôvodu), alebo či sa toto ustanovenie má považovať za normu práva členského štátu, v ktorom sa o výkon rozhodnutia žiadalo (dožiadaný členský štát), ktorá sa týka výkonu ako takého.

24. Vnútroštátny súd vychádza z predpokladu, že talianske zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku treba funkčne považovať za príkaz na zaistenie majetku podľa nemeckého práva. V tejto súvislosti má vnútroštátny súd pochybnosti o tom, či sa v prejednávanej veci podmienky výkonu talianskeho rozhodnutia v Nemecku spravujú nemeckými predpismi vo veci výkonu rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku.

25. Vnútroštátny súd na jednej strane uvádza, že z právne technického hľadiska sa lehota stanovená v § 929 ods. 2 ZPO – na rozdiel napríklad od ustanovenia o premlčaní rozhodnutím priznaných nárokov – neviaže na hmotné právo. Z tohto hľadiska by táto lehota mohla spadať do oblasti práva vo veci výkonu ako takého, ktorý nie je upravený nariadením č. 44/2001.

26. Na druhej strane vnútroštátny súd uznáva, že uplatnenie lehoty stanovenej v § 929 ods. 2 ZPO má za následok, že vykonateľnosť právneho titulu sa skončí uplynutím určitého časového úseku. Účinky uplynutia takejto lehoty sa v konečnom dôsledku nelíšia od účinkov zrušenia právneho titulu v odvolacom konaní. V tejto súvislosti si vnútroštátny súd kladie otázku, či takéto časové obmedzenie rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku na základe uplatnenia práva dožiadaného členského štátu nemôže byť v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora, podľa ktorej uplatňovanie procesných predpisov členského štátu výkonu nesmie spochybňovať zásady stanovené nariadením č. 44/2001.

A. Tvrdenia účastníkov konania

27. Nemecká vláda po prvé uvádza, že nariadenie č. 44/2001 sa týka iba konania o vyhlásení vykonateľnosti. Na druhej strane samotný výkon rozhodnutí nie je upravený týmto nariadením. Preto sa rozhodnutia podľa nariadenia č. 44/2001 vykonajú v súlade s procesnými predpismi stanovenými vnútroštátnym právom dožiadaného členského štátu, akým je § 929 ods. 2 ZPO.

28. Po druhé nemecká vláda odkazuje na rozsudky Apostolides [5] a Prism Investments [6] a pripomína, že Súdny dvor už rozhodol, že neexistuje nijaký dôvod priznať rozhodnutiu pri jeho výkone účinky, ktoré by nemalo rozhodnutie rovnakého druhu vydané priamo v dožiadanom členskom štáte. Nemecká vláda sa domnieva, že vzhľadom na túto judikatúru sa má lehota stanovená v § 929 ods. 2 ZPO uplatniť na rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydané v Taliansku z dôvodu, že podobné rozhodnutie prijaté v Nemecku už nemôže byť vykonané po uplynutí lehoty jedného mesiaca.

5 Rozsudok z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271).

6 Rozsudok z 13. októbra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653).

29. Napokon po tretie sa nemecká vláda s poukazom na ustanovenia nariadenia č. 1215/2012 domnieva, že znenie článku 41 ods. 1 druhej vety tohto nariadenia potvrdzuje vyššie uvedené stanovisko.

30. Naopak, Komisia sa domnieva, že argumentácia založená predovšetkým na rozsudku Prism Investments [7] náležite nezohľadňuje cezhraničný charakter konania vo veci samej.

31. Komisia pripomína, že Súdny dvor vo svojej judikatúre zdôraznil, že rozlišovanie medzi konaním o vyhlásení vykonateľnosti rozhodnutia a jeho výkonom ako takým nemôže brániť uplatneniu základných zásad nariadenia č. 1215/2012, najmä zásady voľného pohybu rozsudkov. Preto aj napriek tomu, že konanie o vyhlásení vykonateľnosti podľa nariadenia č. 44/2001 má za následok začlenenie cudzieho rozhodnutia do právneho poriadku dožiadaného členského štátu, „bezvýhradné“ uplatňovanie práva tohto členského štátu by nezohľadňovalo pôvod právneho titulu, ktorý sa má vykonať. V prejednávanej veci by sa mohlo ukázať, že v dôsledku uplatňovania § 929 ods. 2 ZPO pri výkone rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku podľa talianskeho práva nebude už možný výkon tohto rozhodnutia v dožiadanom členskom štáte, hoci je vykonateľné v členskom štáte pôvodu.

32. Vzhľadom na pochybnosti vnútroštátneho súdu a argumenty predložené účastníkmi konania najprv preskúmam, či normu, ktorá zavádza lehotu na podanie žiadosti o výkon zabezpečovacieho opatrenia, akou je § 929 ods. 2 ZPO, možno kvalifikovať ako procesné ustanovenie *lex fori* dožiadaného členského štátu. Poznatky získané z tohto posúdenia kvalifikácie následne znova preskúmam vo svetle judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa účinkov cudzích rozhodnutí v systéme nariadenia č. 44/2001 vo veci vyhlásenia vykonateľnosti. Nakoniec porovnám vyššie uvedené zistenia s riešeniami prijatými normotvorcom Únie v kontexte nariadenia č. 1215/2012.

B. K posúdeniu kvalifikácie

1. Úvodné pripomienky

33. Pre pripomenutie uvádzam, že Súdny dvor v súvislosti s Bruselským dohovorom [8] dospel k záveru, že tento dohovor sa obmedzuje na úpravu konania o vyhlásení vykonateľnosti cudzích exekučných titulov a nedotýka sa výkonu ako takého, ktorý podlieha vnútroštátnemu právu súdu, na ktorom sa konanie vedie. [9] Následne Súdny dvor potvrdil, že táto judikatúra je uplatniteľná na nariadenie č. 44/2001, pokiaľ toto nariadenie tiež upravuje konanie o vyhlásení vykonateľnosti. [10]

34. Rovnako ako vnútroštátny súd, nemecká vláda v kontexte tejto judikatúry uvádza, že § 929 ods. 2 ZPO sa podľa nemeckého práva považuje za ustanovenie procesného práva. V dôsledku toho, prinajmenšom podľa vnútroštátneho súdu, by táto lehota mohla spadať do oblasti práva vo veci výkonu ako takého, ktorý nie je upravený nariadením č. 44/2001.

7 Rozsudok z 13. októbra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653).

8 Bruselský dohovor z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32).

9 Pozri rozsudky z 2. júla 1985, Deutsche Genossenschaftsbank (148/84, EU:C:1985:280, bod 19); z 3. októbra 1985, Capelloni et Aquilini (119/84, EU:C:1985:388, bod 16); zo 4. februára 1988, Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, bod 27), ako aj z 29. apríla 1999, Coursier (C-267/97, EU:C:1999:213, bod 28).

10 Pozri rozsudky z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 69), a z 13. októbra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, bod 40).

35. V tejto súvislosti poznamenávam, že väčšina pojmov, ktoré normotvorca Únie použil v právnych aktoch v oblasti súdnej spolupráce v občianskych veciach, vrátane nariadenia č. 44/2001, má autonómnu povahu.[11] To znamená, že kvalifikovanie takých noriem, ako je § 929 ods. 2 ZPO, vo vnútroštátnom kontexte nemôže byť smerodajné pre vyriešenie právneho problému uvedeného v rámci prejudiciálnej otázky.

36. Okrem toho na účely uplatnenia nariadenia č. 44/2001, autonómna kvalifikácia ako „normy procesného práva“, ktorá sa pripisuje § 929 ods. 2 ZPO, rovnako nie je rozhodujúca, pokiaľ ide o zodpovedanie prejudiciálnej otázky. V prejednávanej veci nik nespochybnil skutočnosť, že talianske právo tiež stanovuje lehotu na podanie žiadosti o vykonanie rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku. Nič nenasvedčuje tomu, že ustanovenie, ktoré určuje takúto lehotu, by nemohlo byť tiež kvalifikované ako „norma procesného práva“, rovnako ako § 929 ods. 2 ZPO. Rozhodujúce však je, či sa podľa autonómnej kvalifikácie má toto ustanovenie ZPO uplatniť v Nemecku pri výkone rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydaných v iných členských štátoch.[12]

37. Vnútroštátny súd sa domnieva, že netreba posudzovať otázku, či aj talianske právo stanovuje lehotu na podanie návrhu na výkon rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku.

38. Presnejšie, tento súd tvrdí, že v rámci konania vo veci samej nemecký orgán poverený vedením pozemkového registra neskúma, či právo členského štátu, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, stanovuje lehotu na výkon, ani podmienky tohto výkonu a ani nesmie uplatniť normu cudzieho práva. Pokiaľ ide o ďalší postup tohto orgánu, relevantné je len to, či sa musí uplatniť § 929 ods. 2 ZPO alebo nie. Ak by sa tento právny titul napokon z dôvodu uplynutia lehoty stanovenej podľa talianskeho práva už nemohol vykonať, dlžník by túto skutočnosť musel uplatňovať opravným prostriedkom proti vyhláseniu o vykonateľnosti.

39. Vnútroštátny súd sa teda domnieva, že lehota stanovená v talianskom práve sa okrem konania o vykonateľnosti uplatňuje aj na rozhodnutie, ktorého výkon sa žiada v konaní vo veci samej. Z toho vyplýva, že na rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydanom v zahraničí by sa na nemeckom území vzťahovali dva režimy zavedené na jednej strane členským štátom pôvodu a na strane druhej dožiadaným členským štátom.

40. V tejto súvislosti si kladiem otázku, či rešpektovanie tejto dvojitej požiadavky zo strany veriteľa nie je slabou stránkou výkladu, podľa ktorého by sa mal § 929 ods. 2 ZPO uplatňovať ako norma *lex fori* vo veciach samotného výkonu cudzích rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku. Na jednej strane by sa ustanovenie nemeckého práva, ktoré určuje lehotu na podanie žiadosti o výkon, uplatňovalo v tomto prípade ako ustanovenie upravujúce výkon ako taký. Na druhej strane ustanovenie práva členského štátu pôvodu, ktoré zavádza podobnú lehotu, by sa uplatňovalo ako norma určujúca vykonateľnosť cudzieho rozhodnutia.[13]

41. Vo svetle uvedeného konštatovania mám pochybnosti, po prvé pokiaľ ide o vzťah medzi vykonateľnosťou rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku posudzovanou v zmysle ustanovenia práva členského štátu pôvodu, ktoré určuje lehotu na podanie žiadosti o výkon tohto rozhodnutia, a obmedzením účinného výkonu prostredníctvom podobnej lehoty určenej ustanovením dožiadaného členského štátu.

11 Pozri návrhy, ktoré som predniesol vo veci Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2017:965, bod 32). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci Hőszig (C-222/15, EU:C:2016:224, body 31 a 47).

12 V tejto súvislosti poznamenávam, že právna veda nie je jednotná, pokiaľ ide o uplatnenie vnútroštátnych ustanovení, ktoré určujú lehotu na podanie žiadosti o výkon zabezpečovacieho opatrenia pri výkone cudzích rozhodnutí. Niektorí autori sa domnievajú, že tieto ustanovenia by sa v takýchto prípadoch nemali uplatňovať. Pozri najmä KROPHOLLER, J., VON HEIN, J.: *Europäisches Zivilprozessrecht: Kommentar zu EuGVO, Lugano-Übereinkommen*. 9. vyd., Frankfurt am Main: Verlag Recht und Wirtschaft, C.H. Beck, 2011, s. 615 a 616, bod 10. Pozri, naopak, SCHACK, H.: *Internationales Zivilverfahrensrecht: mit internationalem Insolvenz- und Schiedsverfahrensrecht*. C.H. Beck, München, 2014, bod 1066.

13 Pozri v tomto zmysle, pokiaľ ide o vykonateľnosť rozsudku, ktorého výkon sa žiada podľa nariadenia č. 44/2001, rozsudok z 13. októbra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, body 37 a 39).

42. Po druhé si kladiem otázku, či sa ustanovenie, akým je § 929 ods. 2 ZPO, môže zo systematického hľadiska uplatňovať izolovane, bez ohľadu na cezhraničný kontext a pôvod rozhodnutia, ktorého výkon sa žiada v Nemecku.

43. A nakoniec po tretie si kladiem otázku, či možno účel tohto ustanovenia nemeckého práva zosúladiť s jeho uplatňovaním, ktoré nezohľadňuje cezhraničný kontext a pôvod rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku.

2. Vzťah medzi vykonateľnosťou a obmedzením účinného výkonu

44. Podľa pripomienok Komisie, ak v nemeckom práve zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku stráca svoju právnu platnosť z dôvodu uplynutia lehoty, nie je tomu tak v prípade talianskeho právneho poriadku, ktorý stanovuje, že iba formálne zrušenie tohto zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku ho zbavuje akejkoľvek právnej platnosti. Navyše, zatiaľ čo podľa nemeckého práva nedodržanie tejto lehoty sa berie do úvahy *ex offo*, podľa talianskeho práva je to samotný odporca, kto musí poukázať na uplynutie tejto lehoty. Výkon zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku podľa talianskeho práva by teda v zásade bol možný aj po uplynutí lehoty.

45. Je teda možné, že vykonateľnosť rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, ktorá je podľa článku 38 nariadenia č. 44/2001 podmienkou vykonania tohto rozhodnutia v dožiadanom členskom štáte,[14] bude ohrozená v prípade, ak veriteľ toto rozhodnutie nebude môcť vykonať v Nemecku, bez ohľadu na jeho vykonateľnosť podľa právneho poriadku členského štátu pôvodu.

46. Táto pripomienka môže naznačovať skutočnosť, že § 929 ods. 2 ZPO sa netýka ani tak výkonu zabezpečovacieho opatrenia, ako skôr jeho vykonateľnosti, prinajmenšom v takom rozsahu ako podobné ustanovenie podľa talianskeho práva.

3. Vzťah medzi podmienkami nariadenia zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku a lehotou na podanie žiadosti o jeho výkon

47. Zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku predstavuje výnimku zo všeobecného pravidla, podľa ktorého môžu byť predmetom núteného výkonu iba právoplatné rozhodnutia po ukončení konania vo veci samej. Preto napriek skutočnosti, že zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku vzhľadom na svoj výnimočný charakter priamo neuspokojuje veriteľa,[15] možno toto opatrenie nariadiť len za splnenia určitých podmienok.

14 Pokiaľ ide o vykonateľnosť cudzieho rozhodnutia, pozri rozsudky z 29. apríla 1999, Coursier (C-267/97, EU:C:1999:213, bod 23), a z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 65 a 66). Podotýkam, že v právnej vede bolo tiež vyslovené tvrdenie, že uplatnenie ustanovenia španielskeho práva, ktoré určuje lehotu podobnú lehote stanovenej v § 929 ods. 2 ZPO pri výkone cudzieho rozhodnutia, nie je v súlade s článkom 38 nariadenia č. 44/2001, pokiaľ rozhodnutie nebude možné vykonať v dožiadanom členskom štáte, bez ohľadu na vykonateľnosť tohto rozhodnutia podľa právneho poriadku členského štátu pôvodu. Pozri STEINMETZ, A.: Anwendbarkeit der Ausschlussfrist in der spanischen ZPO auch auf ausländische Vollstreckungstitel? In: *Recht der internationalen Wirtschaft*. 2009, č. 5, s. 304.

15 Domnievam sa totiž, že zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku, ktorého výkon sa žiada v konaní vo veci samej, predstavuje „ochranné opatrenie“ v zmysle článku 31 nariadenia č. 44/2001. Ide teda o opatrenie určené na zachovanie skutkového alebo právneho stavu s cieľom chrániť práva, ktorých uznanie sa žiada na súde konajúcom vo veci samej. Pozri rozsudok z 26. marca 1992, Reichert a Kockler (C-261/90, EU:C:1992:149, bod 34).

48. Samozrejme takouto základnou podmienkou je vo väčšine právnych systémov skutočnosť, že môže byť znemožnený následný výkon rozhodnutia vo veci samej. Avšak podľa porovnávacích štúdií, zatiaľ čo hlavný účel zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku určuje túto všeobecnú podmienku, vnútroštátne právne úpravy vykazujú isté rozdiely, pokiaľ ide o podrobné podmienky, na základe ktorých možno vydať rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku. [16]

49. Podmienky nariadenia zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku sú v skutočnosti určované legislatívnym zámerom členských štátov pri hľadaní rovnováhy medzi záujmami veriteľov a dlžníkov. Zavedenie lehoty na podanie žiadosti o výkon zabezpečovacieho opatrenia zo strany veriteľa je tiež dôsledkom tohto hľadania.

50. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že účelom sledovaným § 929 ods. 2 ZPO je ochrana dlžníka. Konkrétne podľa vnútroštátneho súdu toto ustanovenie má zabrániť tomu, aby rozhodnutia, ktoré boli vydané na základe súhrnného konania, zostávali vykonateľné počas dlhšieho obdobia a napriek možnej zmene okolností. V rovnakom duchu nemecká vláda na pojednávaní uviedla, že lehota stanovená v § 929 ods. 2 ZPO má za cieľ zabrániť tomu, aby sa rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku mohlo vykonať po uplynutí jedného mesiaca aj v prípade, že sa okolnosti podstatne zmenili.

51. Navyše dokonca aj časť doktríny, ktorá dospela k záveru, že zásadné rozdiely sú charakteristické predovšetkým pre účinky zabezpečovacích opatrení, zatiaľ čo podmienky nariadenia týchto opatrení sú oveľa viac podobné [17], sa domnieva, že tieto podmienky poukazujú na skutočnosť, že zabezpečovacie opatrenia sú neodmysliteľne spojené s konaniami, v rámci ktorých sú vydané. [18] Možno tak dospieť k tvrdeniu, že v cezhraničnom kontexte existuje takéto prepojenie medzi rozhodnutím o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku a právnymi predpismi členského štátu pôvodu.

52. Napokon, ak zákonodarca zavedie lehotu, akou je lehota stanovená v § 929 ods. 2 ZPO, z tohto hľadiska je to do istej miery porovnateľné so situáciou, keď by vnútroštátny súd spresnil vo svojom rozhodnutí lehotu, počas ktorej sa majú vykonať konkrétne kroky zo strany veriteľa. Ak by rozhodnutie obsahovalo takéto spresnenie, bolo by nepochybne neoddeliteľnou súčasťou tohto rozhodnutia.

16 Pozri v tomto zmysle GOLDSTEIN, S.: Recent Developments and Problems in the Granting of Preliminary Relief: a Comparative Analysis. In: *Revue hellénique de droit international*.1987-1988, roč. 40 a 41, s. 13. Zastávam názor, že podmienky, na základe ktorých možno vydať rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, sa líšia s ohľadom na charakter a závažnosť hrozby, ktorá by vznikla v prípade neexistencie zaistenia. Pozri napríklad v nemeckom práve § 917 ZPO, ktorý uvádza, že rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku môže byť vydané, ak výkon konečného rozhodnutia nie je možný, alebo je do značnej miery sťažený, pričom táto druhá podmienka je v právnej vede charakterizovaná ako „oveľa konkrétnejšia“ podmienka. Pozri CUNIBERTI, G.: *Les mesures conservatoires portant sur des biens situés à l'étranger*. Paris: LGDJ, 2000, s. 267. Podobná podmienka je uvedená napríklad v poľskom práve v § 7301 ods. 2 Kodeks postępowania cywilnego (Občiansky súdny poriadok) zo 17. novembra 1964 (Dz. U. 2014, poz. 101). Pokiaľ ide o talianske právo, § 671 codice di procedura civile (Občiansky súdny poriadok) uvádza, že zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku možno nariadiť, ak existuje riziko v súvislosti s vymáhaním pohľadávky (periculum in mora). § 671 tohto zákonníka teda výslovne neuvádza prípady, keď by mohla neexistencia zaistenia majetku spôsobiť ťažkosti pri výkone konečného rozhodnutia. K zabezpečovaciemu opatreniu na zaistenie majetku pozri tiež CRISTOFARO, M.: National Report – Italy. In: HARSÁGI, V., KENGYEL, M.: *Grenzüberschreitende Vollstreckung in der Europäischen Union*. München: Sellier, 2011, s. 119. Plne si však uvedomujem, že je potrebné vziať do úvahy skutočnosť, že podmienky nariadenia zaistenia majetku uvádzané v právnych textoch sú predmetom vývoja judikatúry, ktorá môže rozšíriť alebo obmedziť rozdiely medzi právnymi systémami členských štátov.

17 CUNIBERTI, G.: *Les mesures conservatoires portant sur des biens situés à l'étranger*. Paris: LGDJ, 2000, s. 267.

18 CUNIBERTI, G.: c. d., s. 255. Pokiaľ ide o zabezpečovacie opatrenia vo všeobecnosti, bez toho, aby sa spomínala otázka rôznorodosti podmienok ich nariadenia, pozri v tomto zmysle HESS, B.: The Brussels I Regulation: Recent Case Law of the Court of Justice and the Commission's Proposed Recast. In: *Common Market Law Review* 2012, s. 1098.

53. V dôsledku toho sa domnievam, že lehotu, akou je lehota stanovená v § 929 ods. 2 ZPO, nemožno oddeliť od podmienok, na základe ktorých môže byť vydané zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku, a vo všeobecnosti ani od právnych predpisov členského štátu pôvodu. Takáto lehota sa preto nemôže uplatňovať pri výkone cudzích rozhodnutí v Nemecku ako norma *lex fori* v rámci výkonu ako takého. [19]

4. Účel ustanovenia, ktoré určuje lehotu na podanie žiadosti o výkon opatrenia na zaistenie majetku

54. Pripomínam, že z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že § 929 ods. 2 ZPO má za hlavný cieľ zabezpečiť, aby zabezpečovacie opatrenia nezostávali vykonateľné počas dlhšieho obdobia a napriek možnej zmene okolností. Okrem toho z uznesenia vnútroštátneho súdu, ako aj z vysvetlení nemeckej vlády vyplýva, že pokiaľ ide o cudzie rozhodnutia, táto lehota sa počíta od dátumu doručenia vyhlásenia o vykonateľnosti veriteľovi.

55. Veriteľ však nie je povinný podať žiadosť o vyhlásenie vykonateľnosti rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku bezodkladne po získaní takéhoto rozhodnutia v členskom štáte pôvodu. Mohol by tak odložiť podanie takejto žiadosti bez ohľadu na prípadnú zmenu okolností, ku ktorým došlo po získaní rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku.

56. Riešenie, podľa ktorého sa § 929 ods. 2 ZPO uplatňuje ako norma *lex fori* dožiadaného členského štátu a podľa ktorého sa lehota určená týmto ustanovením počíta od dátumu doručenia vyhlásenia vykonateľnosti, by teda umožňovalo veriteľovi systematicky ignorovať túto prípadnú zmenu okolností a pristúpiť k výkonu zabezpečovacieho opatrenia.

57. Preto sa domnievam, že uplatňovanie § 929 ods. 2 ZPO v rámci výkonu cudzích rozhodnutí nemožno zosúladiť s účelom tohto ustanovenia, tak ako ho uvádzajú vnútroštátny súd a nemecká vláda.

58. Z tejto analýzy vyplýva po prvé, že vnútroštátne ustanovenie, akým je § 929 ods. 2 ZPO, sa týka skôr vykonateľnosti rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku ako jeho samotného výkonu. Po druhé uvedenú lehotu nemožno uplatňovať izolovane, bez ohľadu na pôvod rozhodnutia, ktorého výkon sa žiada. Po tretie, pokiaľ ide o účel § 929 ods. 2 ZPO v zmysle stanoviska vnútroštátneho súdu a nemeckej vlády, toto ustanovenie nemôže plniť svoju úlohu, ak by sa uplatňovalo na cudzí rozsudok, ktorého výkon sa žiada v Nemecku.

59. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy sa domnievam, že vnútroštátne ustanovenie, akým je § 929 ods. 2 ZPO, ktoré určuje lehotu na podanie žiadosti o výkon zo strany veriteľa, nemožno kvalifikovať ako normu procesného práva, ktorá by bola uplatniteľná v Nemecku v rámci výkonu rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydanom v inom členskom štáte.

19 Pozri v tomto zmysle WITTMANN, J.: BGH, 11.05.2017 - V ZB 175/15: Anwendbarkeit der Vollziehungsfrist aus § 929 Abs. 2 ZPO bei Vollstreckung ausländischer Titel nach Maßgabe der EuGVVO. In: *Zeitschrift für Internationales Wirtschaftsrecht*. 2018, č. 1, s. 42, ktorý však kladie dôraz na skutočnosť, že časové obmedzenie stanovené v § 929 ods. 2 ZPO sa nezakladá na samotnom vykonávacom konaní, ale na naliehavom konaní smerujúcom k výkonu.

C. K rovnocennosti účinkov vnútroštátnych a cudzích rozhodnutí

60. Podľa ustálenej judikatúry na jednej strane neexistuje nijaký dôvod priznať rozhodnutiu vydanému v členskom štáte pri jeho výkone v inom členskom štáte práva, ktoré mu neprináležia v členskom štáte pôvodu.[20] Toto je všeobecne známe ako doktrína „rozsahu účinkov".[21] Z rozsudku Health Service Executive[22] vydaného v súvislosti s nariadením (ES) č. 2201/2003[23], ale podľa môjho názoru uplatniteľného aj na nariadenie č. 44/2001, vyplýva, že toto obmedzenie by sa malo chápať najmä v tom zmysle, že cudzie rozhodnutie môže slúžiť ako základ na výkon v dožiadanom členskom štáte iba v rozsahu, ktorý vyplýva z rozhodnutia samotného.

61. Na druhej strane neexistuje nijaký dôvod priznať takémuto rozhodnutiu účinky, ktoré by nemalo rozhodnutie rovnakého druhu vydané priamo v dožiadanom členskom štáte.[24] Toto obmedzenie účinkov rozhodnutí, ktoré sa majú vykonať v dožiadanom členskom štáte, sa označuje ako „doktrína rovnocennosti účinkov".[25]

62. S prihliadnutím na túto judikatúru sa nemecká vláda domnieva, že na zabezpečenie rovnocennosti zaobchádzania s vnútroštátnymi a cudzími rozhodnutiami by sa mal v Nemecku pri výkone rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku podľa talianskeho práva uplatňovať § 929 ods. 2 ZPO.

63. S tým nesúhlasím. Domnievam sa, podobne ako Komisia, že stanovisko nemeckej vlády nezohľadňuje niektoré aspekty cezhraničného charakteru vo veci samej a dôsledky uplatňovania § 929 ods. 2 ZPO v tejto veci. Okrem toho sa domnievam, že toto stanovisko je založené na neúplnom preskúmaní judikatúry Súdneho dvora.

1. K prípadnému nedostatku koherencie medzi procesnými pravidlami členského štátu pôvodu a dožiadaného členského štátu

a) Vymedzenie problematiky

64. Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania ako aj zo stanoviska nemeckej vlády predneseného na pojednávaní vyplýva, že v prípade vnútroštátnej situácie, keď nemecké orgány vydajú rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, a následne aj vykonajú toto rozhodnutie, môže veriteľ, ktorý nedodržal lehotu stanovenú v § 929 ods. 2 ZPO, okamžite nanovo dosiahnuť vydanie zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku.

20 Pozri v tomto zmysle, v rámci režimu podľa Bruselského dohovoru, rozsudok zo 4. februára 1988, Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, bod 11). Pokiaľ ide o nariadenie č. 44/2001, pozri rozsudky z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 66); z 13. októbra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, bod 40), ako aj z 15. novembra 2012, Gothaer Allgemeine Versicherung a.i. (C-456/11, EU:C:2012:719, bod 34).

21 Pozri v tomto zmysle DE MIGUEL ASENSIO, P. A.: Recognition and Enforcement of Judgments in Intellectual Property Litigation: the Clip Principles. In: BASEDOW, J., KONO, T. a METZGER, A.: *Intellectual Property in the Global Arena – Jurisdiction, Applicable Law, and the Recognition of Judgments in Europe, Japan and the US*.Tübingen: Mohr Siebeck, 2010, s. 251; REQUEJO ISIDRO, M.: The Enforcement of Monetary Final Judgments Under the Brussels Ibis Regulation (A Critical Assessment). In: LAZIĆ,V., STUIJ, S.: *Brussels Ibis Regulation: Changes and Challenges of the Renewed Procedural Scheme*. Den Haag: Springer, 2017, s. 88.

22 Rozsudok z 26. apríla 2012, Health Service Executive (C-92/12 PPU, EU:C:2012:255, body 141 a 143).

23 Nariadenie Rady z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 2003, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 243).

24 Pozri rozsudky z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 66), a z 13. októbra 2011, Prism Investments (C-139/10, EU:C:2011:653, bod 40). Treba poznamenať, že toto obmedzenie účinkov priznaných cudziemu rozhodnutiu bolo zavedené v judikatúre Súdneho dvora oveľa neskôr ako prvé obmedzenie, ktoré sa týka doktríny rozsahu účinkov a ktorému sa venoval už rozsudok zo 4. februára 1988, Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, bod 11). Pripomínam, že v návrhoch, ktoré predniesol generálny advokát Darmon vo veci, ktorá viedla k uvedenému rozsudku, tiež uvažoval o tomto druhom obmedzení. Domnieval sa, že toto obmedzenie vyjadrovalo potrebu zjednotiť výklad a snahu zabrániť nadmernému uplatňovaniu klauzuly o verejnom poriadku. Pozri návrhy, ktoré predniesol generálny advokát Darmon vo veci Hoffmann (145/86, neuverejnené, EU:C:1987:358, bod 20). Tieto úvahy sa však nepreniesli do rozsudku Súdneho dvora.

25 Pozri publikácie citované v poznámke pod čiarou č. 21.

65. Avšak za predpokladu, že v cezhraničnom kontexte sa § 929 ods. 2 ZPO uplatňuje ako pravidlo *lex fori* dožiadaného členského štátu, neexistuje žiadna jasná odpoveď na otázku, ako musí veriteľ postupovať, ak nedodrží lehotu určenú týmto ustanovením.

66. Zdá sa mi príznačné, že ani vnútroštátny súd ani nemecká vláda nekonkretizovali tvrdenie, podľa ktorého by mohol veriteľ opätovne podať žiadosť o vyhlásenie vykonateľnosti v Nemecku s cieľom obnoviť lehotu stanovenú v § 929 ods. 2 ZPO. Zaujímalo by ma, či by takéto riešenie bolo v duchu § 929 ods. 2 ZPO. V každom prípade by takéto obnovovanie žiadosti umožňovalo na základe toho istého rozhodnutia neobmedzene odďaľovať dátum zápisu záložného práva na zabezpečenie pohľadávky. Zdá sa mi, že takáto možnosť by bola v rozpore s logikou tohto ustanovenia.

67. Poznamenávam, že v odpovedi na otázku položenú na pojednávaní nemecká vláda vyhlásila, že veriteľ by mohol opätovne požiadať o zabezpečovacie opatrenie na zaistenie majetku v členskom štáte pôvodu, ak tiež uplynuli lehoty stanovené v tomto členskom štáte. Na druhej strane Komisia uviedla, že v prejednávanej veci veriteľ nemohol požiadať o druhé rozhodnutie v Taliansku, keďže pôvodné rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydané orgánmi tohto členského štátu bolo stále vykonateľné z dôvodov uvedených v bode 44 vyššie.

68. Z týchto pripomienok vyplýva, že veriteľ, ktorý nedodržal lehotu uvedenú v § 929 ods. 2 ZPO, by sa pravdepodobne mal obrátiť na súdy členského štátu pôvodu, v prejednávanej veci na talianske súdy, aby získal druhé rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku.

b) Prepojenie procesných noriem členského štátu pôvodu a dožiadaného členského štátu

69. Bez ohľadu na tieto úvahy si myslím, že analýza týkajúca sa prejudiciálnej otázky postúpenej Súdnemu dvoru by sa nemala obmedzovať len na kontext prejednávanej veci. V danej veci bolo rozhodnutie, ktorého výkon sa žiada v Nemecku, vydané podľa talianskeho práva, ktoré stanovuje lehotu dosť podobnú tej, ktorú uvádza § 929 ods. 2 ZPO. Predpokladám však, že pokiaľ ide o uplatnenie vyššie uvedeného ustanovenia v rámci výkonu zabezpečovacieho opatrenia vyhláseného za vykonateľné v Nemecku, objavili by sa tie isté pochybnosti aj vo vzťahu k akémukoľvek rozhodnutiu o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydanému v iných členských štátoch.

70. Bez toho, aby som sa chcel vyjadrovať o súčasnej situácii navrhovateľky vo vzťahu k talianskemu právu, mám dojem, že v situácii, o akú ide vo veci samej, bude veriteľ na podporu svojej druhej žiadosti podanej pred orgánmi členského štátu pôvodu v zásade povinný prinajmenšom znovu preukázať hodnovernosť okolností, na základe ktorých možno vyhlásiť rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku. Preto nepôjde o druhé vyhlásenie tohto rozhodnutia, ale o vydanie nového rozhodnutia, ktorému bude predchádzať nové posúdenie všetkých podmienok, ktoré by mali byť splnené pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia na zaistenie majetku.

71. Okrem toho nemožno vylúčiť možnosť, že právo členského štátu pôvodu z rôznych dôvodov nestanovuje možnosť reálne podať novú žiadosť o rozhodnutie. Napríklad z pohľadu orgánov členského štátu pôvodu môže byť nová žiadosť neprípustná, až kým nedôjde k zrušeniu pôvodného rozhodnutia alebo strate jeho právnej platnosti z iných dôvodov. [26]

26 Napokon vydanie druhého rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku v členskom štáte pôvodu by mohlo mať za následok zrušenie predchádzajúceho rozhodnutia. Takže v situácii, keď veriteľ na základe tohto rozhodnutia už skôr zaistil majetok dlžníka nachádzajúci sa v členskom štáte pôvodu, by vydanie druhého rozhodnutia mohlo zmariť účinky tohto zaistenia.

72. V niektorých prípadoch by sa mohlo ukázať, že uplatňovanie pravidiel stanovených v dožiadanom členskom štáte, v prejednávanej veci konkrétne lehoty uvedenej v § 929 ods. 2 ZPO, pri výkone rozhodnutia vydanom v inom členskom štáte, vedie k neriešiteľnej situácii. Najmä ak veriteľ už nebude môcť pristúpiť k výkonu tohto rozhodnutia v Nemecku, keďže nedodržal lehotu uvedenú v tomto ustanovení, a zároveň nebude môcť požiadať o nové rozhodnutie pred orgánmi členského štátu pôvodu.

2. K zachovaniu potrebného účinku nariadenia č. 44/2001

a) Pripomenutie judikatúry o zachovaní potrebného účinku nariadenia č. 44/2001

73. Pripomínam, že pokiaľ ide o ustanovenia Bruselského dohovoru, Súdny dvor uviedol, že procesné normy dožiadaného členského štátu by sa mali uplatňovať bez toho, aby bol narušený potrebný účinok systému stanoveného uvedeným dohovorom.[27] V rozsudkoch, ktoré patria do tohto prúdu judikatúry, Súdny dvor takisto uviedol, pokiaľ ide konkrétne o vnútroštátne normy upravujúce výkon ako taký, že uplatnenie procesných noriem dožiadaného členského štátu v rámci výkonu by nemalo narušiť potrebný účinok systému podľa Bruselského dohovoru vo veci vyhlásenia vykonateľnosti tým, že by bránilo uplatneniu zásad stanovených v tejto oblasti, či už výslovne alebo implicitne, samotným nariadením č. 44/2001.[28] Následne Súdny dvor potvrdil uplatniteľnosť tejto judikatúry na nariadenie č. 44/2001.[29]

74. Okrem toho poznamenávam, že takéto chápanie sa tiež inšpirovalo judikatúrou týkajúcou sa súdnych príkazov, ktoré zakazujú zmluvnej strane začať alebo pokračovať v konaní na súde členského štátu. Súdny dvor sa totiž domnieval, že tieto súdne zákazy môžu obmedziť uplatňovanie pravidiel právomoci a pozbaviť potrebného účinku osobitné mechanizmy v prípadoch litispendencie a súvisiacich nárokov.[30] Súdny dvor ďalej rozhodol, že takéto súdne príkazy vydané v rámci rozhodcovského konania tým, že bránia súdu iného členského štátu vo výkone právomocí, ktoré mu zveruje nariadenie č. 44/2001, znemožňujú navrhovateľovi prístup na súd, na ktorý sa obrátil podľa noriem právomoci stanovených týmto nariadením, a tým ho pozbavujú formy súdnej ochrany, na ktorú má právo.[31]

b) Konkrétne uplatnenie judikatúry týkajúcej sa zachovania potrebného účinku nariadenia č. 44/2001

75. Domnievam sa, pokiaľ ide o zabezpečovacie opatrenia, že uplatnenie normy, akou je § 929 ods. 2 ZPO, na cudzie rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, môže viesť k neriešiteľnej situácii, ako to uvádzam v bodoch 71 a 72 vyššie, a k narušeniu potrebného účinku systému podľa nariadenia č. 44/2001.

27 Pokiaľ ide o procesné normy upravujúce rozsah preskúmania kasačným súdom, pozri rozsudok z 15. novembra 1983, Duijnstee (288/82, EU:C:1983:326, body 13 a 14). Pokiaľ ide o procesné normy týkajúce sa prípustnosti návrhov, pozri rozsudok z 15. mája 1990, Hagen (C-365/88, EU:C:1990:203, body 21 a 22).

28 Pozri rozsudky z 3. októbra 1985, Capelloni et Aquilini (119/84, EU:C:1985:388, bod 21), a zo 4. februára 1988, Hoffmann (145/86, EU:C:1988:61, bod 29).

29 Pozri rozsudok z 28. apríla 2009, Apostolides (C-420/07, EU:C:2009:271, bod 69).

30 Pozri rozsudok z 27. apríla 2004, Turner (C-159/02, EU:C:2004:228, body 29 a 30).

31 Pozri rozsudok z 10. februára 2009, Allianz a Generali Assicurazioni Generali (C-185/07, EU:C:2009:69, bod 31).

76. Samozrejme rovnako ako Komisia sa domnievam, že nemožno vylúčiť, že v situácii, akou je situácia vo veci samej, veriteľ bude môcť požiadať podľa článku 31 [32] nariadenia č. 44/2001 o zabezpečovacie opatrenie pred orgánmi dožiadaného členského štátu. Napriek tomu sa tento veriteľ ocitne v nevýhodnej situácii, keďže by sa musel obrátiť na súdy iného členského štátu so všetkými dôsledkami, ktoré z toho vyplývajú. [33] To podľa môjho názoru potvrdzuje skutočnosť, že pri uplatnení § 929 ods. 2 ZPO v rámci výkonu cudzieho rozhodnutia môže dôjsť k neriešiteľnej situácii.

77. V takom prípade by sa na jednej strane mohlo ukázať, že súdy členského štátu, ktoré sú príslušné rozhodovať vo veci samej, nemôžu veriteľovi zaručiť súdnu ochranu, na ktorú má nárok v štádiu konania, ktoré vedie k prijatiu konečného rozhodnutia. Na druhej strane právomoc týchto súdov založená na ustanoveniach nariadenia č. 44/2001 môže byť ohrozená, ak by bol veriteľ povinný obrátiť sa na súdy iného členského štátu so žiadosťou o vydanie rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, hoci si oprávnene želal podať túto žiadosť na súd, ktorý má právomoc rozhodovať vo veci samej.

78. V dôsledku toho sa vzhľadom na judikatúru týkajúcu sa zachovania potrebného účinku nariadenia č. 44/2001 domnievam, že norma dožiadaného členského štátu, akou je § 929 ods. 2 ZPO, sa nemá uplatňovať pri výkone rozhodnutí o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku pochádzajúcich z iných členských štátov.

c) Predbežný záver

79. Pripomínam, že z vyššie uvedených skutočností vyplýva, že ustanovenie, akým je § 929 ods. 2 ZPO, nemožno považovať za normu vo veci samotného výkonu cudzích rozhodnutí podľa nariadenia č. 44/2001. [34]

80. Aj keby sa vychádzalo z toho, že toto ustanovenie sa má považovať za ustanovenie *lex fori* dožiadaného členského štátu vo veci výkonu ako takého, nemožno ho uplatňovať v rámci výkonu cudzích súdnych rozhodnutí v Nemecku, ak by mohlo narušiť potrebný účinok tohto nariadenia.

81. Navyše podľa môjho názoru logika a účinky uplatnenia judikatúry týkajúcej sa zachovania potrebného účinku nariadenia č. 44/2001 pripomína riešenie, ktoré nedávno prijal Súdny dvor vo svojej judikatúre týkajúcej sa nariadenia (EÚ) č. 650/2012 [35]. Z tejto judikatúry vyplýva, že kvalifikovanie vnútroštátnych ustanovení na účely ich uplatnenia v situáciách, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 650/2012, nemôže brániť dosiahnutiu cieľov tohto nariadenia, ako aj potrebného účinku jeho ustanovení. [36] V dôsledku toho potrebný účinok právneho aktu Únie, ktorý sa týka justičnej spolupráce v občianskych veciach, môže mať vplyv na autonómnu kvalifikáciu vnútroštátnych ustanovení spadajúcich do jeho rozsahu pôsobnosti, vykonanú na účely uplatnenia tohto aktu. V rovnakom zmysle by sa § 929 ods. 2 ZPO nemal považovať za normu vo veci výkonu ako takého, ak môže narušiť potrebný účinok nariadenia č. 44/2001.

32 Podľa článku 31 nariadenia č. 44/2001 možno súdom členských štátov podať návrh na vydanie predbežných opatrení vrátane ochranných opatrení, ktoré sú dostupné podľa právneho poriadku daného štátu, aj keby podľa tohto nariadenia mali právomoc rozhodovať vo veci samej súdy iného členského štátu.

33 V každom prípade by išlo o novú žiadosť založenú na súčasných okolnostiach a skúmanú znovu súdnymi orgánmi iného členského štátu. Okrem toho možno požadovať len opatrenia stanovené právom tohto členského štátu. Navyše by bol veriteľ povinný dodržať postup zavedený právom tohto členského štátu. V tejto súvislosti treba poznamenať, že podľa zmluvných členských štátov Bruselského dohovoru normy upravujúce vnútroštátne konania o nariadení predbežného opatrenia sa môžu meniť viac ako normy pre konanie vo veci samej. Pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. júna 2002, Italian Leather (C-80/00, EU:C:2002:342, bod 42).

34 Pozri body 33 až 59 vyššie.

35 Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve (Ú. v. EÚ L 201, 2012, s. 107).

36 Pozri rozsudok z 1. marca 2018, Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2018:138). Pozri tiež návrhy, ktoré som predniesol vo veci Mahnkopf (C-558/16, EU:C:2017:965, body 101 a 102). Pozri tiež v tomto zmysle rozsudok z 12. októbra 2017, Kubicka (C-218/16, EU:C:2017:755, bod 56).

D. K vplyvu zrušenia konania o vyhlásení vykonateľnosti podľa nariadenia č. 1215/2012 na predchádzajúce úvahy

82. Tento návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výlučne nariadenia č. 44/2001. Napriek tomu sa vnútroštátny súd domnieva, že prejednávanú prejudiciálnu otázku možno rovnako položiť s ohľadom na nariadenie č. 1215/2012. Navyše zmluvné strany sa vo svojich vyjadreniach predložených na pojednávaní tiež odvolávali na toto nariadenie.

83. V tejto súvislosti sa domnievam, že poznatky vyvodené z nariadenia č. 1215/2012 nemôžu spochybniť vyššie uvedené úvahy.

84. Po prvé, hoci nariadenie č. 44/2001 výslovne neupravuje otázku úlohy *lex fori* dožiadaného členského štátu pri výkone cudzích rozhodnutí, nariadenie č. 1215/2012 stanovuje vo svojom článku 41 ods. 1 najmä to, že cudzie rozhodnutia sa vykonajú v dožiadanom členskom *za rovnakých podmienok* ako rozhodnutie vydané v tomto členskom štáte. [37]

85. Avšak bez ohľadu na zrušenie konania o vyhlásení vykonateľnosti podľa nariadenia č. 1215/2012, rozdiel medzi vykonateľnosťou a samotným výkonom rozhodnutia, upraveným *lex fori* dožiadaného členského štátu, normotvorca Únie zachoval aj v rámci tohto nariadenia. [38]

86. Rovnako aj výklad podaný nemeckou vládou, ktorý síce vedie k odlišným záverom, konštatuje, že článok 41 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012 v druhej vete stanovuje zásady, ktoré sa uplatňujú v rámci nariadenia č. 44/2001. Okrem toho niektorí autori sa domnievajú, že toto ustanovenie nariadenia č. 1215/2012 kodifikuje zásady, ktoré stanovil Súdny dvor vo svojej judikatúre týkajúcej sa nariadenia č. 44/2001. [39]

87. Preto nič nenasvedčuje tomu, že nadobudnutie účinnosti nariadenia č. 1215/2012 by mohlo ovplyvniť kvalifikáciu ustanovenia, akým je § 929 ods. 2 ZPO.

88. Po druhé sa domnievam, že problém neriešiteľnej situácie vzniknutej uplatnením vnútroštátnej normy, akou je § 929 ods. 2 ZPO, ako normy dožiadaného členského štátu, by rovnako vznikol aj podľa nariadenia č. 1215/2012. V dôsledku toho sa uplatní aj judikatúra týkajúca sa zachovania potrebného účinku systému podľa nariadenia č. 1215/2012. [40]

89. Z týchto dôvodov sa domnievam, že ani poznatky vyvodené zo zrušenia vyhlásenia vykonateľnosti ani poznatky zo zavedenia ustanovenia, akým je článok 41 ods. 1 nariadenia č. 1215/2012, nemôžu odôvodniť tvrdenie, podľa ktorého by v rámci režimu nariadenia č. 44/2001 bolo možné uplatniť ustanovenie, akým je § 929 ods. 2 ZPO, v rámci výkonu cudzích súdnych rozhodnutí v Nemecku.

37 Okrem toho sa v právnej vede uvádza, že odkaz na „rovnaké podmienky“ v článku 41 ods. 1 tohto nariadenia sa netýka len úlohy *lex fori*, ale tiež stanovuje zásadu zákazu diskriminácie cudzích rozhodnutí. Pozri v tomto zmysle GRZEGORCZYK, P.: Wykonywanie w Polsce orzeczeń pochodzących z państw członkowskich Unii Europejskiej objętych reżimem automatycznej wykonalności. In: MARCINIAK, A.: *Egzekucja sądowa w świetle przepisów z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego*. Sopot: Currenda, 2015, s. 142. Navyše odkaz na „rovnaké podmienky“ sa nachádza aj v článku 47 ods. 2 nariadenia č. 2201/2003. V rozsudku z 1. júla 2010, Povse (C-211/10 PPU, EU:C:2010:400) sa Súdny dvor domnieval, že tento odkaz je potrebné vykladať striktne. Podľa Súdneho dvora sa tento odkaz môže týkať len procesných postupov, podľa ktorých sa má uskutočniť výkon. Okrem toho tento odkaz nemôže byť v žiadnom prípade podstatným dôvodom na spochybnenie predmetného rozhodnutia v dôsledku skutočnosti, že okolnosti sa po jeho prijatí zmenili. Uvedený dôvod tak bol založený na rovnakej logike ako § 929 ods. 2 ZPO, konkrétne podľa názoru vnútroštátneho súdu a nemeckej vlády, aby zabránil výkonu z dôvodu možnej zmeny okolností.

38 Pozri v tomto zmysle príspevok CUNIBERTI, G., RUEDA, I.: European Commentaries on Private International Law. In: MAGNUS, U. a MANKOWSKI, P.: *Brussels Ibis Regulation-Commentary*. vol. I, Köln: Otto Schmidt, 2016, s. 846; HARTLEY, T.: *Civil Jurisdiction and Judgments in Europe. The Brussels I Regulation, the Lugano Convention, and the Hague Choice of Court Convention*. Oxford: Oxford University Press, 2017, s. 302; KRAMER, X.: Cross-Border Enforcement and the Brussels I-bis Regulation: Towards a New Balance between Mutual Trust and National Control over Fundamental Rights. In: *Netherlands International Law Review*. 2013, č. 60(3), s. 360; NUYTS, A.: La refonte du règlement Bruxelles I. In: *Revue critique de droit international privé*. 2013, č. 1, s. 1. a nasl., bod 15.

39 KRAMER, X.: c. d., s. 360.

40 Pozri body 73 až 79 vyššie.

90. Na záver možno povedať, že ustanovenie, ktoré po prvé nespadá do výkonu cudzieho rozhodnutia, ale skôr do konania o vyhlásení vykonateľnosti,[41] a po druhé, ktorého uplatnenie pri výkone môže narušiť potrebný účinok systému podľa nariadenia č. 44/2001, nepredstavuje vo veci výkonu pravidlo *lex fori* dožiadaného členského štátu.[42] Tieto úvahy nemožno spochybniť poznatkami získanými z analýzy nariadenia č. 1215/2012. Toto nariadenie nezmenilo ani logiku ani zásady, ktoré upravujú obmedzenia uplatnenia *lex fori* dožiadaného členského štátu.

VI. Návrh

91. Vzhľadom na vyššie uvedené úvahy navrhujem, aby Súdny dvor odpovedal na prejudiciálnu otázku, ktorú položil Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), takto:

Nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, a najmä jeho článok 38 ods. 1, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni uplatneniu ustanovenia práva dožiadaného členského štátu, akým je ustanovenie vo veci samej, ktoré stanovuje lehotu na podanie žiadosti o výkon rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku, v rámci samotného výkonu rozhodnutia o zabezpečovacom opatrení na zaistenie majetku vydanom v inom členskom štáte.

41 Pozri body 33 až 59 vyššie.

42 Pozri body 75 až 77 vyššie.